

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021» και τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Αντρέας Καυκαλιάς	Σταύρος Παπαδούρης
Χρίστος Χριστοφίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε τέσσερις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 29 Μαΐου, καθώς και στις 12 και 19 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα και της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των σχεδίων νόμου παρευρέθηκε επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας

Νόμου, ώστε να διαγραφεί η απαίτηση για τη διενέργεια ακτινογραφίας θώρακα κατά τη γενική ιατρική εξέταση προσώπου στο οποίο προσφέρεται διορισμός στη δημόσια υπηρεσία.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η θέσπιση νέων κανονισμών και η κατάργηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμών, ώστε να εκσυγχρονιστεί το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των δημόσιων υπαλλήλων, συνταξιούχων δημόσιων υπαλλήλων, δημόσιων υπαλλήλων που υπηρετούν εκτός Κύπρου, καθώς και των μελών της οικογένειάς τους, τη διενέργεια γενικής ιατρικής εξέτασης νεοδιοριζομένων στη δημόσια υπηρεσία και τη διενέργεια έκτακτης ιατρικής εξέτασης υφιστάμενων δημόσιων υπαλλήλων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, καθώς και με τα όσα δήλωσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Την αναθεώρηση της διαδικασίας διενέργειας γενικής ιατρικής εξέτασης προσώπου που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση, ώστε να πραγματοποιείται από ιατρικό λειτουργό. Η εν λόγω εξέταση αποσκοπεί στη διαπίστωση της καταλληλότητας του προσώπου από πλευράς υγείας να εκτελέσει τα καθήκοντα της θέσης στην οποία επιλέγηκε για διορισμό, καθώς και στη διασφάλιση της υγείας τόσο του ίδιου όσο και των λοιπών υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.
2. Την κατάργηση της υποχρεωτικής διενέργειας ακτινογραφίας θώρακα, στο πλαίσιο της γενικής ιατρικής εξέτασης, από πρόσωπο στο οποίο προσφέρεται διορισμός σε δημόσια θέση, αφού ο λόγος για τον οποίο αρχικά θεσπίστηκε η εν λόγω απαίτηση έχει εκλείψει.

3. Τη δυνατότητα ιατρικού λειτουργού να ζητά, στη βάση των δεδομένων που αξιολογεί κατά τη γενική ιατρική εξέταση, την υποβολή του προσώπου στο οποίο προσφέρεται διορισμός σε δημόσια θέση σε ιατρικές εξετάσεις που κρίνει αναγκαίες, προτού γνωμοδοτήσει.
4. Τη δυνατότητα υποψήφιου που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση να ανακτά το κόστος που επωμίζεται για τη διενέργεια οποιωνδήποτε πρόσθετων ιατρικών εξετάσεων τις οποίες κρίνει απαραίτητες ο ιατρικός λειτουργός, με την προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.
5. Την εισαγωγή ρυθμίσεων για σκοπούς συμμόρφωσης του κράτους, ως εργοδότης, με τις διατάξεις του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματα υπαλλήλων με αναπηρία και να παρέχονται εύλογες προσαρμογές, όπου κρίνεται απαραίτητο, προκειμένου τα εν λόγω άτομα να ασκούν τα καθήκοντά τους αποτελεσματικά.
6. Τον περιορισμό της παραχώρησης δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε δημόσιους υπαλλήλους, συνταξιούχους δημόσιους υπάλληλους και μέλη της οικογένειάς τους, στη βάση προνοιών σχετικών κανονισμών, μόνο για υπηρεσίες φροντίδας σε κρατικά νοσηλευτήρια που δεν καλύπτονται από το Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ).
7. Την αναθεώρηση της διαδικασίας για τη διενέργεια έκτακτης ιατρικής εξέτασης υφιστάμενου δημόσιου υπαλλήλου από ιατροσυμβούλιο, σε περίπτωση που αυτό κρίνεται αναγκαίο.
8. Την αναθεώρηση της ρύθμισης που αφορά στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δημόσιων υπαλλήλων που υπηρετούν εκτός Κύπρου και των μελών της οικογένειάς τους, ώστε η περίθαλψη να λαμβάνεται από το εθνικό σύστημα υγείας της χώρας

στην οποία είναι τοποθετημένοι, ενώ σε τεκμηριωμένες και αιτιολογημένες περιπτώσεις, όταν δεν είναι δυνατή η λήψη ικανοποιητικής περίθαλψης από το εθνικό σύστημα της χώρας όπου υπηρετούν, να είναι δυνατή η εφαρμογή εναλλακτικών επιλογών κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Εξωτερικών.

9. Την κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης υπαλλήλου, σε περίπτωση που ασθενήσει ενόσω βρίσκεται προσωρινά στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς σκοπούς, μέσω της χρήσης της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας ή του εθνικού συστήματος υγείας της χώρας όπου ευρίσκεται ή, σε περίπτωση που αυτό δεν καθίσταται δυνατό, την κάλυψη των δαπανών περίθαλψης ή και νοσηλείας με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν υποβολής σχετικής έκθεσης του θεράποντος ιατρού.

Στο στάδιο της εξέτασης των προτεινόμενων ρυθμίσεων, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι το υφιστάμενο πλαίσιο που ρυθμίζει την παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε δημόσιους υπαλλήλους και συνταξιούχους δημόσιους υπαλλήλους είναι πεπαλαιωμένο και χρήζει εκσυγχρονισμού, ώστε να ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα, ειδικότερα ως αυτά έχουν διαμορφωθεί μετά την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καθορίζεται το γενικό πλαίσιο για τις ιατρικές εξετάσεις και την ιατρική περίθαλψη των δημόσιων υπαλλήλων, αποσκοπώντας στην απλοποίηση των υφιστάμενων διαδικασιών, στη στοχευμένη διενέργεια της γενικής ιατρικής εξέτασης νεοδιοριζομένων στη δημόσια υπηρεσία, όπως και της έκτακτης ιατρικής εξέτασης υφιστάμενων δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και στη διευκόλυνση της εφαρμογής του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου.

Περαιτέρω, δήλωσαν ότι αναμένεται να περιοριστεί σημαντικά τόσο ο διοικητικός φόρτος, όσο και η επιβάρυνση των δημόσιων οικονομικών, αφού η ακτινογραφία

θώρακος, η οποία παρέχεται δωρεάν, θα διενεργείται, όταν κρίνεται απαραίτητο από τον ιατρικό λειτουργό, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της υγείας του νεοδιοριζομένου και τα καθήκοντα της δημόσιας θέσης για την οποία έχει επιλεγεί.

Η εκπρόσωπος της ΕΔΥ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, εκφράζοντας ωστόσο επιφυλάξεις ως προς την πρόνοια που αφορά στη δυνατότητα ιατρικού λειτουργού να συστήνει, με βάση τα αποτελέσματα της γενικής ιατρικής εξέτασης, επανεξέταση της κατάστασης της υγείας προσώπου που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση σε χρόνο που ο ίδιος θα καθορίζει. Επισήμανε δε ότι η εν λόγω ρύθμιση είναι αχρείαστη και ενδεχομένως να δημιουργεί επιπλοκές στη διαδικασία πλήρωσης κενής θέσης. Παράλληλα ανέφερε ότι ενδεχομένως να χρήζει επανεξέτασης η αναφορά σε «ιατρικό λειτουργό» για τη διενέργεια της γενικής ιατρικής εξέτασης νεοδιοριζόμενων υπαλλήλων, ώστε να γίνεται αναφορά σε «κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό», για σκοπούς συνοχής με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες συμφώνησε επίσης με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δηλώνοντας ότι συνάδουν με τις διατάξεις του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, καθώς και με τα προβλεπόμενα στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη του με τα υπό αναφορά σχέδια νόμου, σημειώνοντας ωστόσο την ανάγκη δημιουργίας ειδικού κονδυλίου στον προϋπολογισμό των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, από το οποίο θα ανακτάται από υποψήφιο που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση το κόστος που θα επωμίζεται για τη διενέργεια οποιωνδήποτε πρόσθετων ιατρικών εξετάσεων τις οποίες κρίνει απαραίτητες ο ιατρικός λειτουργός, καθώς και την ανάγκη διασαφήνισης της διαδικασίας ανάκτησης του κόστους και το ύψος της κοστολόγησης αυτών. Παράλληλα, εισηγήθηκε την περίληψη του Ηνωμένου Βασιλείου

στις χώρες στις οποίες θα είναι δυνατή η χρήση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθενείας από υπάλληλο ο οποίος ασθενεί, ενώ βρίσκεται εκτός Κύπρου για υπηρεσιακούς σκοπούς.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ, ο οποίος κατέθεσε τις θέσεις της συνομοσπονδίας με γραπτό υπόμνημα, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2023, συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, επισημαίνοντας τη σημαντικότητά τους ως προς τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στον εργασιακό τους χώρο, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη εισαγωγής περαιτέρω ρυθμίσεων που αφορούν τις εύλογες προσαρμογές στο εθνικό δίκαιο.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και της ΑΣΔΥΚ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων σχεδίων νόμου.

Η εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα συμφώνησε με την ανάγκη εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου που διέπει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την ιατρική εξέταση δημόσιων υπαλλήλων και εισηγήθηκε την εισαγωγή ανάλογων ρυθμίσεων και για άλλες κατηγορίες εργαζομένων του δημόσιου τομέα, όπως είναι οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου και το ωρομίσθιο προσωπικό.

Η ίδια εκπρόσωπος εξέφρασε επιμέρους απόψεις επί των προνοιών των κανονισμών, οι οποίες υποβλήθηκαν και γραπτώς με σχετικό υπόμνημα στις 8 Μαΐου 2023. Ειδικότερα, διαφώνησε με την προτεινόμενη ρύθμιση για ανάληψη του κόστους διενέργειας ιατρικών εξετάσεων και μεταγενέστερης ανάκτησής του από πρόσωπο που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση. Παράλληλα, επισήμανε την ανάγκη διευκρίνισης συγκεκριμένων προνοιών που αφορούν στους ιατρικούς λειτουργούς, καθώς και στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη τόσο δημόσιων υπαλλήλων που υπηρετούν εκτός Κύπρου όσο και μελών της οικογένειάς τους και εισηγήθηκε μικρής έκτασης βελτιώσεις για σκοπούς σαφήνειας των προνοιών που αφορούν στην έκτακτη

ιατρική εξέταση υπαλλήλων.

Σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα για την προώθηση των ευέλικτων προσαρμογών, πέραν των προβλεπόμενων στους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίσεων. Ειδικότερα, προγραμματίζεται η προώθηση σχετικών εισηγήσεων στο Υπουργικό Συμβούλιο για την εισαγωγή ευέλικτων μορφών εργασίας, ώστε να παρέχονται οι απαραίτητες διευκολύνσεις σε άτομα με αναπηρίες στο πλαίσιο της απασχόλησής τους στη δημόσια υπηρεσία.
2. Η διαδικασία ανάκτησης από υποψήφιο που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση του κόστους που θα επωμίζεται για τη διενέργεια οποιωνδήποτε πρόσθετων ιατρικών εξετάσεων τις οποίες κρίνει απαραίτητες ο ιατρικός λειτουργός, καθώς και η διευκρίνιση ζητημάτων που αφορούν στους ιατρικούς λειτουργούς, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη υπαλλήλων που υπηρετούν εκτός Κύπρου και των μελών της οικογένειάς τους, αποτελούν διαδικαστικά ζητήματα τα οποία θα διασαφηνιστούν μέχρι την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
3. Η αναφορά σε ιατρικούς λειτουργούς δεν αναμένεται να δημιουργήσει οποιαδήποτε ζητήματα ασάφειας σε σχέση με τα προβλεπόμενα στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο, καθότι στους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζεται ρητώς ότι οι εν λόγω λειτουργοί θα ορίζονται από τον διευθυντή των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας. Από πρακτικής πλευράς, ως ιατρικοί λειτουργοί θα διορίζονται υπάλληλοι των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, οι οποίοι θα εκτελούν καθήκοντα ως αυτά προκύπτουν από τους προτεινόμενους κανονισμούς. Η αρμοδιότητα διενέργειας γενικής ιατρικής εξέτασης νεοεισερχόμενων υπαλλήλων εμπίπτει στην ειδικότητα του ιατρού εργασίας και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατό να

αναληφθεί από ιατρικούς λειτουργούς του ΓΕΣΥ ή από προσωπικούς γιατρούς. Για τον σκοπό αυτό έχουν ήδη δημιουργηθεί στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας δύο πρόσθετες θέσεις ιατρικού λειτουργού με ειδικότητα στην ιατρική εργασίας, οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή των προβλεπόμενων στους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίσεων.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του θέματος, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσαν την επιτροπή για την ανάγκη όπως οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τύχουν εφαρμογής σε μεταγενέστερο στάδιο από την ημερομηνία έγκρισής τους, προκειμένου να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος στις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες για ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών και προεργασιών για την αποτελεσματική εφαρμογή τους, καθώς και για τη διασαφήνιση των τεθέντων από τους εμπλεκόμενους φορείς ζητημάτων.

Η επιτροπή, στη βάση των όσων διαμείφθηκαν, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως μελετήσει τις εκφρασθείσες απόψεις και εισηγήσεις των εμπλεκόμενων φορέων και, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, καταθέσει ενώπιόν της αναθεωρημένο κείμενο κανονισμών.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο κανονισμών, με σχετική επιστολή ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2023, στο οποίο ενσωματώθηκαν μεταξύ άλλων επιμέρους παρατηρήσεις της ΕΔΥ, του Υπουργείου Υγείας και της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητας.

Στο στάδιο της εξέτασης του τελικού κειμένου των προτεινόμενων κανονισμών, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσαν την επιτροπή για τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει επί του κειμένου των κανονισμών, οι οποίες αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση της πρόνοιας που αφορά στην ανάκτηση του κόστους για τη

διενέργεια ιατρικών εξετάσεων από πρόσωπο που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση, ώστε να μην γίνεται ρητή αναφορά ότι το πρόσωπο θα απευθύνεται στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας για τον σκοπό αυτό, καθότι ο τρόπος με τον οποίο θα πραγματοποιείται η ανάκτηση του κόστους θα ρυθμιστεί μέσω του κρατικού προϋπολογισμού.

2. Απάλειψη της πρόνοιας που αφορά στη δυνατότητα ιατρικού λειτουργού να συστήνει, με βάση τα αποτελέσματα της γενικής ιατρικής εξέτασης, επανεξέταση της κατάστασης της υγείας προσώπου που επιλέγεται για διορισμό σε δημόσια θέση σε χρόνο που ο ίδιος θα καθορίζει.
3. Περίληψη του Ηνωμένου Βασιλείου στις χώρες στις οποίες θα είναι δυνατή η χρήση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθενείας από υπάλληλο ο οποίος ασθενεί, ενώ βρίσκεται εκτός Κύπρου για υπηρεσιακούς σκοπούς.
4. Μικρής έκτασης βελτιώσεις για σκοπούς σαφήνειας των προνοιών που αφορούν στην έκτακτη ιατρική εξέταση υπαλλήλων.
5. Περίληψη πρόνοιας, ώστε οι προτεινόμενοι κανονισμοί να τεθούν σε ισχύ την 1^η Οκτωβρίου 2023, προκειμένου να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος για τη ρύθμιση ζητημάτων πρακτικής εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των σχεδίων νόμου κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

27 Ιουνίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.062.177-2021

23.03.058.061-2021

ΣΧΚ/MAX/XM